

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«БУКОВИНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

Президент університету

Михайло МАНІЛЧ

_____ 2025 року

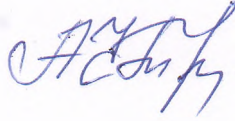
**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
для здобуття ОС БАКАЛАВР
за спеціальностями галузі знань
D Бізнес, адміністрування та право:
D2 ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ ТА
ФОНДОВИЙ РИНОК (освітньо-професійна програма ФІНАНСИ,
БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК)**

(для вступників на основі ОС БАКАЛАВР, ОС МАГІСТР, ОКР СПЕЦІАЛІСТ)

Чернівці – 2025

Програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри обліку і фінансів
(протокол №8 від 27 березня 2025 року)

Завідувач кафедри,
д.е.н., професор

Алла ЧОРНОВОЛ

ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

Мета фахового вступного випробування – визначення рівня знань фахівця кваліфікації бакалавр галузі знань D Бізнес, адміністрування та право зі спеціальностей D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок за напрямками професійної діяльності та формування контингенту студентів, найбільш здібних до успішного опанування дисциплін відповідних освітніх програм. Вступник повинен продемонструвати фундаментальні, професійно-орієнтовні знання та уміння, здатність вирішувати типові професійні завдання, передбачені програмою вступу.

Для успішного засвоєння дисциплін, передбачених навчальним планом для підготовки фахівців за ступенем бакалавр, абітурієнти повинні здобути знання з фахових дисциплін, а також володіти здібностями до засвоєння знань, умінь і навичок в галузі управління та адміністрування.

Фахове вступне випробування проходить в усній формі.

Програма складається з переліку питань, які відображають окремі аспекти напряму підготовки зі спеціальності D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок.

ВИМОГИ ДО ВІДПОВІДІ АБІТУРІЄНТА

У процесі складання вступного випробування абітурієнт має виявити достатній рівень набутих знань і вмінь.

Вступник повинен **знати і вміти**:

- основні поняття з економічної теорії та економіки підприємства;
- володіти загальнотеоретичними поняттями і категоріями;
- правильно викладати свої думки про складні економічні явища;
- вміти використовувати теоретичні знання з економіки;
- знаходити необхідну економічну та іншу спеціальну літературу

для поповнення своїх теоретичних знань;

- давати аналіз та тлумачення економічним явищам та процесам.

На основі Програми розробляються усні завдання.

Результати виконання абітурієнтом усних завдань оцінюються за 200-бальною шкалою. Мінімальний бал, який повинен набрати вступник, щоб іспит вважався складеним позитивно – 100 балів.

Критерії оцінювання :

Рейтинговий показник	Оцінка у національній шкалі		Оцінка ECTS
180-200	зараховано	5 (відмінно)	A (відмінно)
160-178		4 (добре)	B (добре)
140-158			C (добре)
120-139			D (задовільно)
100-119		3 (задовільно)	E (задовільно)
0-99	не зараховано	2 (незадовільно)	FX (незадовільно)

ПЕРЕЛІК ТЕМАТИКИ ПИТАНЬ

з дисциплін, які виносяться на фахове вступне випробування для вступу
на навчання першого (бакалаврського) рівня

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Економіка підприємства

Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання

1. Поняття, цілі й напрямки діяльності підприємства, правові основи його функціонування.
2. Класифікація і структура підприємств.
3. Добровільні та інституціональні об'єднання підприємств.
4. Ринкове середовище господарювання підприємств та організацій: суть, функції і типи.

Тема 2. Основи підприємницької діяльності

1. Поняття, принципи та форми підприємництва.
2. Правове забезпечення підприємництва в Україні.
3. Типи підприємницької діяльності.
4. Підприємницькі договори і їх структура.

Тема 3. Управління підприємствами

1. Особливості управління як системи, її функції.
2. Методи управління діяльністю підприємств.
3. Типи організаційних структур.

Тема 4. Персонал

1. Поняття та класифікація персоналу підприємства.
2. Визначення чисельності окремих категорій працівників.
3. Система управління персоналом.
4. Оцінка персоналу підприємства.

Тема 5. Капітал і виробничі фонди

1. Загальна характеристика капіталу підприємства та виробничих фондів
2. Основні засоби підприємства; оцінка, класифікація, спрацювання, амортизація.
3. Показники ефективності відтворення та використання основних засобів.
4. Оборотні фонди; склад і структура, нормування, показники використання, розрахунок виробничих запасів.

Тема 6. Нематеріальні ресурси й активи

1. Загальна характеристика нематеріальних ресурсів й активів.
2. Нематеріальні ресурси.
3. Нематеріальні активи.

Тема 7. Обігові кошти

1. Поняття та структура обігових коштів.
2. Призначення нормування обігових коштів.
3. Основні показники ефективності використання обігових коштів.

Тема 8. Інвестиції: формування, використання, ефективність

1. Загальна характеристика інвестиційних ресурсів підприємства та їх класифікація.
2. Виробничі (реальні) інвестиції та обчислення їх обсягу і знаходження джерел їх фінансування.
3. Характеристика фінансових інвестицій та чинники підвищення ефективності використання інвестицій.
4. Методика оцінки ефективності використання виробничих інвестицій.

Тема 9. Інноваційні процеси

1. Поняття і класифікація інноваційних процесів.

2. Вплив нововведень на виробництво.
3. Характеристика науково-технічного прогресу.
4. Оцінка ефективності технічних та організаційних нововведень.

Тема 10. Техніко-технологічна база виробництва

1. Поняття та особливості формування техніко-технологічної бази виробництва.
2. Діагностика стану технічного розвитку підприємства.
3. Поняття, види та чинники формування виробничої потужності підприємства.
4. Методика розрахунку виробничої потужності.

Тема 11. Організація виробництва: принципи, типи, методи і форми

1. Поняття і складові елементи виробничого процесу, принципи та типи організації виробництва.
2. Методи організації виробництва: потокове та непотокове.
3. Суспільні форми організації виробництва.

Тема 12. Інфраструктура

1. Характеристика інфраструктури підприємства.
2. Поняття і функції системи технологічного обслуговування.
3. Соціальна інфраструктура та соціальна діяльність підприємства.
4. Капітальне будівництво як розширене відтворення виробництва.

Тема 13. Прогнозування, планування й регулювання діяльності

1. Суть і принципи прогнозування, його методи.
2. Принципи, види та методи планування на підприємстві.
3. Бізнес-плани підприємств.
4. Особливості державного економічного регулювання діяльності суб'єктів.

Тема 14. Виробництво, якість і конкурентоспроможність продукції (послуг)

1. Поняття, класифікація продукції, вимірники її обсягу та їх розрахунок.
2. Маркетингова діяльність підприємства та матеріально-технічне забезпечення виробництва.
3. Якість і конкурентоспроможність продукції.
4. Стандартизація, сертифікація продукції та державний нагляд за якістю продукції.

Тема 15. Продуктивність, мотивація й оплата праці

1. Суть та розрахунок продуктивності праці, чинники її зростання.
2. Система, моделі та методи мотивації.
3. Оплата праці: поняття, функції, форми та системи.
4. Участь працівників у прибутках підприємства.

Тема 16. Поточні витрати та ціни на продукцію (послуги)

1. Поточні витрати; визначення, класифікація і структура.
2. Кошторис виробництва і його розрахунок.
3. Методика обчислення основних статей калькуляції собівартості.
4. Поняття, роль і види цін.

Тема 17. Фінансово-економічні результати та інтегральна ефективність діяльності

1. Прибутковість і дохідність підприємства.
2. Загальна характеристика рентабельності застосування ресурсів.
3. Оцінка фінансово-економічного стану підприємства.
4. Ефективність виробництва, її вимірювання та чинники зростання.

Тема 18. Економічна безпека підприємства

1. Поняття та елементи економічної безпеки.

2. Способи здійснення оцінки економічної безпеки.
3. Поняття економічної кризи підприємства.
4. Стратегія створення належної економічної безпеки.

Тема 19. Реструктуризація й санація підприємств та організацій

1. Ознаки та необхідність системи виживання підприємства.
2. Характеристика процесу реструктуризації підприємств: порядок та форми.
3. Санація (фінансове оздоровлення) суб'єктів господарювання.

Тема 20. Банкрутство й ліквідація підприємства (організації)

1. Суть, причини та ознаки банкрутства.
2. Етапи та процедура порушення справи про банкрутство.
3. Процес ліквідації збанкрутілих суб'єктів господарювання.
4. Наслідки ліквідації підприємства та черговість задоволення претензій кредиторів.

Економічна теорія

Тема 1. Предмет і метод економічної теорії

1. Предмет та функції економічної теорії.
2. Економічні категорії та економічні закони.
3. Методи пізнання економічних явищ та процесів.

Тема 2. Виробництво та його фактори

1. Суспільні потреби, економічні ресурси. Крива виробничих можливостей.
2. Класифікація факторів суспільного виробництва.
3. Елементи та моделі економічних систем.

Тема 3. Товарне виробництво – основа ринкового господарства

1. Умови виникнення та типи товарного виробництва. Товар та його властивості.
2. Суть та функції грошей. Кредитні, «електронні» гроші.
3. Суть закону грошового обігу. Рівняння І. Фішера.
4. Інфляція: суть, причини виникнення, форми прояву та соціальні наслідки.
5. Закон вартості та його функції. Економічні теорії вартості.

Тема 4. Форми та відносини власності.

1. Власність як економічна категорія.
2. Форми власності.
3. Методи приватизації в Україні.

Тема 5. Ринкова організація: зміст та структура.

1. Суть та функції ринку.
2. Структура та інфраструктура ринку.
3. Поняття товарної та фондової біржі.
4. Види випуску цінних паперів в Україні.

Тема 6. Ціна і ринкова рівновага

1. Закон попиту та його графічне зображення. Фактори, що впливають на зміну в попиті.
2. Закон пропозиції та його графічне зображення. Фактори, що впливають на зміну пропозиції.
3. Механізм встановлення ринкової рівноваги. Рівноважна ціна.
4. Поняття еластичності попиту і пропозиції.

Тема 7. Монополія та конкуренція.

1. Монополія, її суть, причини виникнення та форми.

2. Конкуренція як економічна категорія. Функції конкурентної боротьби.
3. Види ринкової конкуренції.
4. Антимонопольна політика держави.

Тема 8. Поняття підприємництва та його принципи.

1. Сутність, принципи та функції підприємництва.
2. Форми підприємницької діяльності в Україні.
3. Суть та види господарських товариств в Україні.
4. Кругообіг фондів підприємства та їх структура.
5. Витрати підприємства та їх класифікація. Поняття собівартості.

Тема 9. Розподіл доходів.

1. Дохід підприємства та його форми.
2. Джерела утворення та економічна роль прибутку. Показники ефективності підприємництва.
3. Заробітна плата: суть, функції, форми та системи.
4. Рівні оплати праці.
5. Ринок праці та проблеми зайнятості. Біржа праці.
6. Форми безробіття. Закон А. Оукена.

Тема 10. Маркетинг та менеджмент

1. Альтернативні підходи визначення мети маркетингу.
2. Концепції маркетингової діяльності.
3. Суть, принципи та функції менеджменту.

Тема 11. Фінансово-кредитна система

1. Суть, структура та функції фінансів.
2. Державний бюджет: доходи та видатки. Дефіцит бюджету, державний борг та шляхи їх покриття.
3. Роль податків в ринковій економіці, їх функції та класифікація.Крива

Лаффера.

4. Суть, принципи та види кредиту.
5. Банківська система. Класифікація банків.

Тема 12. Відтворення та економічне зростання.

1. Сутність процесу відтворення, його елементи та види.
2. Показники системи національних рахунків (ВВП, ВВП, ЧНП, ВНД).
3. Поняття національного багатства та його структура.
4. Суть та фактори економічного зростання.
5. Моделі економічного зростання. Поняття мультиплікатора.

Тема 13. Циклічність розвитку економіки.

1. Причини економічних криз.
2. Економічний цикл та його фази.

Тема 14. Світове господарство

1. Закономірності формування, суть та організаційна структура системи світового господарства.
2. Форми міжнародних економічних відносин.
3. Концепції світової торгівлі.
4. Еволюція теорій світової торгівлі.

Тема 15. Міжнародна валютно-фінансова система

1. Еволюція світової валютної системи.
2. Валютні курси. Котирування та конвертованість валют.
3. Форми державного валютного регулювання.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Галушка З.І., Бойда С.В., Клевчик Л.Л. Мікро- та макроекономіка: теорія і практика : підручник. Чернівці : Чернівецький національний університет. ун-т ім. Ю. Федьковича. 2024. 388 с
2. Ж. Б. Яворська. Електронний навчальний посібник до вивчення курсу навчальної дисципліни. «Основи економічної теорії». Львів. 2023. 119 с.
3. Економічна теорія: закономірності, практика та сучасність: підручник/ Е.М.Забарна, О.М.Козакова, Н.О.Задорожнюк та ін.-Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. – 412с.
4. Економіка і бізнес: підручник/ за ред. д.е.н., проф. Л.Г.Мельника, д.е.н., проф. О.І.Карінцевої. Суми: Університетська книга, 2021. 316с.
5. Круш П.В. та ін. Основи економічної теорії. Підручник. Затв. МОН України. Каравела. 2023. - 448с.
6. Марченко О.С. Економічна теорія: навчально-методичний посібник – Харків: Нац. юрид. університет ім Я.Мудрого, 2020. 131с.
7. Основи економічної теорії : навч. посібник. / О. О. Кравцов. – Кривий Ріг-Prague: Oktan Print, 2023. – 355 с.
8. Основи економічної теорії: практикум. – О.О.Корогодова, Н.Ю.Тимошенко, Т.В.Іванова/ Київ, КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 141с.
9. Основи економічної теорії: навчальний посібник/ І.В.Кокарев, Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутр. Справ, 2020. 100с.
10. Основи економічної теорії: політекономічний аспект. Частина I, II, III. КНУ ім. Т. Шевченка [Електронний ресурс] // Доступний з: <http://ukrkniga.org.ua/ukrkniga-text/26/2/>.
11. Економіка підприємства : підручник/під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф.Кривовязюка І.В.. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. – 620с.
12. Економіка підприємства: навчальний посібник/ О.І.Лисак, Л.О.Андрєєва, Л.О.Болтянська.-Мелітополь: Люкс, 2020. – 272 с.

13. Економіка підприємства: підручник/ за заг. Ред.Л.Г.Ліпич. – Луцьк: Вежа-Друк,2021. - 767с.
14. Економіка і бізнес: підручник/ за ред. д.е.н., проф. Л.Г.Мельника, д.е.н., проф. О.І.Карінцевої. Суми: Університетська книга, 2021. 316с.
15. Економіка підприємства: навч. посіб. (у схемах і таблицях) / кол. авт.; ред. Фісуненко П. А. - Дніпро : ДДУВС, 2024. - 150 с.
16. Економіка підприємства : підручник : у 3 т. / Харків. нац. автомоб.-дор. ун-т ; за ред. А. В. Непрана, І. Ю. Шевченко. – Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2024. – Т. 1. – 537 с.
17. Шандова Н.В., Мешкова-Кравченко Н.В., Латкіна С.А. Економіка підприємства: навч. посіб. Херсон: Книжкове вид-во ФОП Вишемирський В.С. 2021. 335 с.
18. Економіка і управління підприємствами у схемах і таблицях : навчальний посібник / В. І. Куцик, О. І. Кліпкова. – Львів : Вид-во ЛТЕУ, 2020. – 316 с.